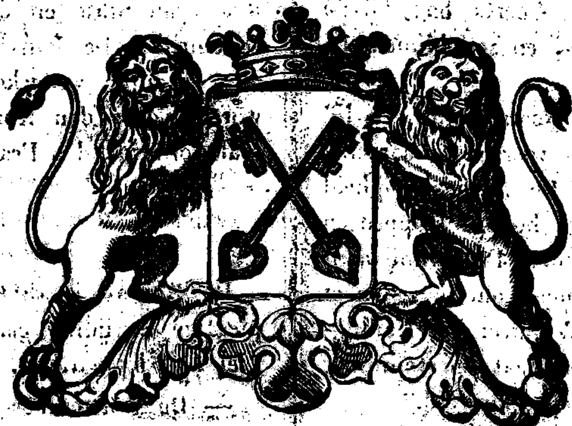
1850. N°

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 29 MAART.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 28 Maart.

Bij besluit van den 25sten dezer, heeft onder anderen Z. M. een pensioen verleend van *f* 240, aan A. Laverman, sedert 43 jaren Brievenbesteller aan het Postkantoor alhier.

— Wij kunnen onzen lezers mededeelen, dat de Tentoonstelling van Platen en Schilderijen, op de St. Pieterskerkgracht alhier nog op Maandag, Dingsdag en Woensdag den 1sten, 2den en 3den April, van tien tot vier ure ter bezigtiging zal geopend zijn, om alsdan stellig te worden gesloten.

— Als Candidaten voor de betrekking van Substituut-Griffier bij het Provinciaal Geregtshof in Limburg zijn voorgedragen: Mrs. Jhr. W. F. K. Dibbetz, W. F. J. van Schaeck en J. H. C. Casius, Advocaten te Maastricht.

— Het *Prov. Dagblad van Noordbraband* deelt een uitvoerig artikel mede van de opbrengst der collecten en bijdragen ten behoeve der ongelukkigen door den watersnood. De provinciën hebben in de collecten geleverd *f* 241,531.55. Particulieren *f* 36,639.31, waarbij *f* 2,000 van Z. M. den Koning, *f* 1,000 van H. M. de Koningin, *f* 3,000 van Prins Frederik, *f* 1,000 van Prinses Marianne, *f* 2,525.10 van de Diaconie te Arnhem, van het Rijk *f* 8,000, de Liedertafel *Eutonia* te Amsterdam *f* 1306.82, van de Utrechtsche Studenten *f* 410, enz. Dus te zamen *f* 278,170.86½. Wanneer men, zegt de schrijver, hierbij voegt de opbrengst van drukwerkjes en afzonderlijke zendingen, dan mag men veilig rekenen dat er meer dan 3 tonnen gouds is geschonken.

— In de Fransche Manège te Amsterdam is gisteren avond een Carousel gehouden ten voordeele der armen, dat bruto *f* 1000 heeft opgebragt. Er werd vertoond: de optogt van Prins Maurits en de feesten ter zijner eere gegeven binnen Ostende, den 3den Julij 1600, na de roemrijke overwinning bij Nieuwpoort.

's GRAVENHAGE, 27 Maart.

Naar men verneemt, zal in de volgende week een begin gemaakt worden met het in gereedheid brengen der buitenplaats Backershagen, op den Leydschen weg, toebehoorende aan Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, welke buitenplaats de Kroonprins van Zweden gedurende de maand Mei zal betrekken.

— De Commissie, bestaande uit leden van Gedeputeerde Staten, die zich, onder het Voorzitterschap van den Minister van Binnenlandsche Zaken, bezig houdt met de voorbereidende werkzaamheden tot het vervaardigen der kieswet, heeft heden alhier hare derde en laatste vergadering gehouden.

— De Minister van Justitie zal Dingsdag geen gehoor verleenen.

— Heden middag heeft Z. Exc. de Minister van Binnenl. Zaken in het Hôtel het Keizershof aan de leden der Commissie van de Gedeputeerde Staten, welke aan de vergaderingen hebben deel genomen, een diner gegeven.

GOUDA, 26 Maart.

Sedert eenige dagen circuleert te dezer stede eene lijst tot deelneming bij aandeelen van een gulden wekelijks, in eene aan te leggen, geregelde beurtvaart door middel van stoom-schroefbooten tusschen hier en Engeland of zoodanige andere buitenlandsche havens als dienstig zal worden geacht. — Bij dit hoofddoel zal als bijzaak ook een expeditie- en handels-kantoor worden opgerigt. — Zoodra een genoegzaam getal inteekenaren zal hebben deelgenomen, stelt men zich voor op eene algemeene vergadering, eerstelijk een collegie van bestuur te verkiezen en daarna verdere beraadslagingen te doen. — Wij zagen met genoegen dat er reeds door onderscheidene gegoede ingezetenen dezer stad en omstreken aandeelen zijn genomen, welke voor drie jaren verbindend zijn.

UTRECHT, 26 Maart.

H. M. de Koningin heeft ten behoeve der Havelooze Scholen alhier, *f* 100 geschonken.

— De Palm-Paardenmarkt was gisteren alhier druk bezocht, doch meer voorzien van paarden dan van koopers. Er waren aangebragt 1130 paarden van verschillende hoedanigheid. Ofschoon vele Fransche kooplieden tegenwoordig waren, was de aftrek niet zoo groot als in andere jaren. De fraaiste paarden werden tusschen de *f* 3 à *f* 400 verkocht. *(Utr. Cour.)*

GRONINGEN, 26 Maart.

Het dagblad der stad bevat het volgende: Het is ons bijzonder aangenaam uit eene echte bron te kunnen mededeelen, dat de maatregelen van bezuiniging, onlangs door den Minister van Binnenl. Zaken met opzigt tot het Hooger onderwijs genomen, niet zoo absoluut zijn op te vatten, als misschien de termen, waarin van derzelver aanwending kennis is gegeven, zouden kunnen geacht worden mede te brengen. Immers vernemen wij, dat des Ministers bedoeling te dezen geene andere is, dan om eene proef te nemen, of niet met minder kosten, dan tot dusverre heeft plaats gehad, het Hooger onderwijs, zonder daaraan nadeel toe te brengen en even goed als vroeger, zoude kunnen gegeven worden; — dat de noodzakelijkheid om overal, waar zulks maar eenigzins mogelijk is, bezuiniging aan te brengen, den Minister tot dezen, zich tot alle Hoogescholen gelijkelijk uitstrekkenden proefmaatregel heeft doen besluiten, zonder dat daarmede echter wordt beoogd, om, wanneer desniettegenstaande kan worden aangetoond, dat er meerdere subsidien noodig zijn, deze af te snijden.

Is ons deze zienswijze van den Minister, in het belang van het Hooger onderwijs in het algemeen, hoogst aangenaam; met niet minder belangstelling vernemen wij, dat dezelfde Minister met zijnen tijd te rade gaande en zonder in dit opzigt aan eigene denkbeelden al te zeer te hechten, van oordeel is, dat er thans aan het oprigten van eene enkele Hoogeschool voor het geheele Rijk kwalijk kan worden gedacht, en dat in dien stand van zaken de Groninger Akademie voor de noordelijke provinciën als volstrekt noodzakelijk moet worden beschouwd.

— Nog wordt van hier gemeld, dat de Academische Senaat aan de Curatoren een adres had ingediend, waarbij op eene ernstige wijs de bezwaren worden ontwikkeld, die er bestaan tegen de maatregelen van den Minister van Binnenl. Zaken, om de Academische toelagen te besnoeijen en te verminderen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 25 Maart.

Het tegenwoordig getal onzer zee-Officieren is: 150 Admiraals, 515 Kapiteins, 848 Commandeurs en 2221 Luitenants. Onder deze worden velen gevonden, die ten eenenmale ongeschikt voor de dienst zijn.

— Er heeft zich hier een Comité van Dames gevormd, voor de oprigting eener Loterij ten dienste der kas van de Vredes-Maatschappij. Aan het hoofd staat de vrouw van den bekenden Richard Cobden. Onderscheiden Dames hebben zich in de voornaamste steden tot sub-comités vereenigd.

BELGIE.

BRUSSEL, 26 Maart.

Vrijdag l. l. heeft in eene der kolenmijnen van Quaregnon, niet verre van Mons, een vreeselijk ongeluk plaats gehad. Te tien ure des avonds is de ontvlambare lucht in die mijn ontbrand, en zijn een aantal werklieden door deze uitbarsting op eene jammerlijke wijze omgekomen. Men begroot hun aantal op 75. Zoo veel schijnt zeker, dat reeds Zaturdag op den middag 46 lijken naar boven waren gebragt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 Maart.

De Minister van Binnenl. Zaken heeft in de zitting der wetgevende Vergadering van gisteren een wetsontwerp ingediend, waarbij jaargelden worden toegestaan aan de burgers, die in de Junij-dagen zijn gewond en aan de weduwe van den Generaal Renault, die toen is gesneuveld; alsmede een strekkende tot opening van een crediet van 225,000 fr. voor jaargelden aan de weduwen en de gewonden ten gevolge der Februarij-dagen van 1848. Eindelijk diende de Minister van Justitie een ontwerp in waarbij aan de gedecoreerde Officieren der mobile garde een jaargeld van 250 fr. wordt toegewezen.

— In de zitting van heden waarschuwde de Heer Raudot tegen het ligtvaardig toestaan van credieten. In 1837 was de begrooting ongeveer 517 mill. lager dan thans. De Heer Fould sprak de bewering van een lid der Commissie van den vorigen dag tegen, die van een te kort over 1850 van 554 mill. had gewaagd en zeide, dat het slechts 528 zou zijn; terwijl in de Fe-

bruarij-dagen de vlottende schuld 960 mill. bedroeg. Voorts had hij de vroeger aangevraagde leening van 200 mill. niet noodig, en zou binnen 14 dagen de begrooting over 1851 indienen.

Daarna gaf de voorzitter kennis van een ingekomen voorstel van een lid dat echter inmiddels was heen gegaan, welk voorstel hij, voorzitter, aarzelde om voor te dragen, als strijdig met de staatsregeling. De nieuwsgierigheid drong met groot rumoer den voorzitter, over dat bezwaar heen te stappen en nu las deze: »De Heer H. Laroche Jacquelin vraagt dat den 1sten Junij aanstaande het gevoelen van Frankrijk zal worden opgenomen, om te weten of Frankrijk Republikeinsch of Koningsgezind wil zijn. Wanneer het Koningschap de meerderheid op zich vereenigt, dan zal het resultaat der stemming door den President der wetgevende vergadering worden geproclameerd."

De bevredigde nieuwsgierigheid maakte nu nog meer opschudding dan een oogenblik vroeger de ongeduldige. Men vermaakte er zich mede en daar bleef het bij.

— Verscheiden Hoofd-Officieren van den Generalen Staf zijn naar Rome vertrokken.

— Voorleden week werd men in den omtrek van den Plantentuin zeer verontrust door het gerucht, dat een der groote wolven uit de menagerie was losgebroken. Zoodra men zulks gewaar werd, gingen al de wachters bij fakkellicht, daar de avond reeds gevallen was, op de jagt; het dier betwistte zijne vrijheid met hardnekkigheid, maar moest eindelijk voor de overmagt bukken, na evenwel twee der wachters gewond te hebben.

— Zoo als voor eenigen tijd gemeld is, is in de hoofdstad een regtsgeding aanhangig tegen den Heer Libri, lid van het Instituut, enz., die beschuldigd wordt, van boeken en handschriften uit openlijke boekerijen ontvreemd te hebben, of wel die te hebben gekocht, wetende dat zij aan publieke inrigtingen toebehoorden, en ze daarna te Parijs en elders openlijk te hebben doen verkoopen, als zijn wettig eigendom.

Veel is daarover geschreven, zoowel te zijnen voor- als nadeele; onder anderen, heeft hij warme verdedigers gevonden in de Heeren A. Jubinal en Paul Lacroix (bibliophile Jacob). Nog dezer dagen heeft de eerstgenoemde een werkje uitgegeven, waarin het volgende voorkomt, hetwelk wij als een bewijs voor de onverantwoordelijke wijs, waarop in Frankrijk in Rijks instellingen gehandeld is, hierbij mededeelen:

»De slotsom van dit alles is zeer eenvoudig. De regters, na eene instructie welke meer dan achttien maanden geduurd heeft, zullen weldra een oordeel vellen, hetwelk niemand mag gissen. Wanneer zij zullen bekend zijn geworden, volgens onze opgaven, met de verliezen, welke de afdeeling der handschriften in de Koninklijke Bibliotheek te Parijs heeft geleden; wanneer zij zich zullen overtuigd hebben van de waarheid der bewering van den Heer Paulin-Paris, lid van het Instituut en bewaarder bij de Koninklijke bibliotheek, die verklaart, dat er in den loop eener eeuw, twintig duizend deelen aan die bibliotheek ontstolen zijn, en dat die in verschillende particuliere boekerijen zijn overgegaan; wanneer zij zich zullen herinneren, dat het officiëel bewezen is in de verslagen, uitgebragt ten jare 1841 aan den Minister van het openbaar onderwijs door den Heer Ravaisson, dat de openbare boekerijen van Brest en Morlaix spoorloos verdweenen zijn; wanneer zij zullen zien, dat de Bibliothecaris van Rouaan heeft moeten bekennen, dat zijne bibliotheek in weinige jaren 230,000 deelen heeft verloren; wanneer zij zullen weten, dat men uit de bibliotheek van Carpentras, in twintig jaren, dertien honderd handschriften heeft ontvreemd; dat bijna al de bibliotheken en letterkundige verzamelingen van Frankrijk aan plundering zijn overgegeven geworden, en dat het algemeen bekend is, dat in verschillende publieke inrigtingen, nog onderdaags, schroomelijke diefstallen zijn gepleegd door ambtenaren, wie men eene heillooze straffeloosheid gegund heeft, — dan zullen zij begrijpen hoe het mogelijk is, dat zich in de verzameling van liefhebbers kunnen en moeten bevinden eene menigte voorwerpen, afkomstig uit openbare inrigtingen en waarvan bijzondere personen de wettige eigenaars zijn geworden.

— In de departementen Cher, Indre en Loiret komen in den laatsten tijd zeer vele branden voor, die niet anders dan met boos opzet kunnen aangelegd zijn.

SPANJE.

Aan het dagblad *Heraldo* wordt uit Grenada geschreven: Deze provincie is een nieuw Californië geworden. Men ziet hier dezelfde geestdrift, dezelfde verwachtingen en dezelfde kansen op rijkdom. Sedert eeuwen is bij het volk het geloof levendig, dat de Douro goudzand met zich voert en zijn naam is er het bewijs van; men heeft thans echter ontdekt dat niet in de rivier, maar in de uitgestrekte vlakten, welke Grenada omgeven, het zoo kostbare en zoo gezochte metaal aanwezig is; aan den civielen Gouverneur zijn reeds meer dan 100 monsters van stofgoud, aangeboden. De bewoners van Huerta, Vega, Monachil, Dilar en la Zubia verkeeren in zeer opgewonden staat, omdat het bij hen is, dat het kostbare zand gevonden wordt en niemand houdt zich met iets anders bezig dan het te wasschen en het goud te zuiveren. Ik heb gisteren de streek bezocht, welke men Dona Juana noemt en waar het goudzand het overvloedigst is. Ik zag daar ruim 300 personen, bezig met het goud zoeken. Indien daar behoorlijke machines werden aangebragt zou men aanzienlijke hoeveelheden goud kunnen verkrijgen. Deze ontdekking komt deze ongelukkige provincie bijzonder te stade.

ITALIË.

ROME, 18 Maart.

Den 12^{den} is te Portici het diplomatiek protocol gesloten. Men zegt dat de Hoven bepaald hebben, dat de Paus bij zijne terugkomst onmiddelijk den Raad van State en eene soort van staatsregeling zal geven, zoo als die van Oostenrijk. De Paus heeft een geheim Consistorie bijeengeroepen tegen den dag na zijne wederkeering, en zal bij zijne terugkomst te Rome vergezeld worden door den Koning van Napels, den Maarschalk Radetzky, den Generaal Cordova, den Franschen Generaal en den Generaal Nunziante.

PRUISSEN.

BERLIJN, 25 Maart.

De Koning is thans geheel hersteld. Hij heeft eergisteren te Potsdam de plegtige inwijding eener nieuwe kerk bijgewoond, tot welker opbouw Z. M. veel had bijgedragen.

— De Wurtembergsche Gezant alhier, heeft, nadat hem was medegedeeld, dat onze Gezant uit Stuttgardt was teruggeroepen, de hoofdstad verlaten.

— Onze Gezant te Hanover is nog niet formeel teruggeroepen.

— De Minister van Buitenl. Zaken heeft den handelstand te Koningsbergen en Elbing het volgende antwoord toegezonden, op eene vraag om inlichtingen te mogen ontvangen omtrent den tegenwoordigen stand van het Deensche vraagstuk:

»De Koninklijke Regering beseft ten volle de nadeelen, welke door de tegenwoordige onzekerheid omtrent vrede of oorlog met Denemarken aan den handel en de reederij in de Oostzee-provinciën berokkend worden. Dat het tot dusverre niet gelukt is aan dien toestand een eind te maken, is alleen aan de omstandigheden toe te schrijven. De Koninklijke Regering volhardt met ijver in hare pogingen, om, hetzij tot het sluiten van een vredes-verdrag, of, indien men daarin niet spoedig slagen mogt, tot eene verlenging van den wapenstilstand te geraken. Eene stellige verzekering kan wel is waar, om ligt te begrijpen redenen, door de Koninklijke Regering niet worden gegeven; intusschen meenen wij de vaste hoop te mogen uiten, dat, naar den tegenwoordigen stand van zaken, en indien geene geheel onvoorziene omstandigheden tusschen beide komen, men voor het weder uitbarsten van den oorlog tusschen Pruissen en Denemarken niet zal behoeven te vreezen."

In het Beijersche Regeringsblad wordt omtrent die zaak het volgende gezegd:

»Volgens brieven uit St. Petersburg van den 16^{den} dezer, heeft het dreigende gevaar eener hervatting der vijandelijkheden in Sleeswijk de aandacht van het Russische Kabinet bijzonder tot zich getrokken, en tot het besluit aanleiding gegeven, om alle beschikbare middelen tot afwending van dit gevaar te bezigen, en, zoo het desniettemin tot een nieuwen oorlog komen mogt, voor Denemarken partij te trekken en die mogendheid krachtdadig te ondersteunen. Wie de volhardidg kent waarmede het Russische Kabinet eenmaal genomen besluiten pleegt ten uitvoer te leggen, zou kunnen vreezen dat de vrede van Europa onder deze omstandigheden ernstig gevaar zal loopen, indien Pruissen niet toegeeft. Dat men te Londen en te Parijs het Deensche vraagstuk uit hetzelfde oogpunt beschouwt, is wel bekend, en met name heeft het Fransche Kabinet te dezer zake in den laatsten tijd eenen bijkans dreigenden toon aangenomen. Het is niet te wachten dat men te Berlijn een zoo groot denkbeeld van zijne eigen krachten zal koesteren, dat men te gelijker tijd aan de gansche wereld het hoofd zou willen bieden."

— De geleerde Röth te Heidelberg, zal de vertaling uitgeven van het Egyptische Doodenboek, of de Hieroglyphenrollen, die in de bewaarplaatsen der Mummiën gevonden zijn. Men verwacht daarvan opheldering omtrent de geschiedenis van Egypte en van andere landen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 23 Maart.

Het leger zal, wel verre van verminderd te worden, met 60,000 man worden vermeerderd.

— Naar men hier verzekert, moeten de legercorpsen en de reservecorpsen, en deze laatste zoowel in Italië, het Vorralgebergte en Boheme, als in het binnenste van Oostenrijk zelve, 1° April mobiel zijn. — Er heerschte bij het Departement van Oorlog groote drukte.

— De bevolking van Hongarye bestaat uit 5,400,000 Magyaren, 800,000 Duitschers, 2,670,000 Slawen, 550,000 Romanen, 250,000 Joden, en 30,000 Zigeunen of Heidens, te zamen 9,700,000 inwoners.

— Het getal der Protestanten in Boheme, dat in 1787 slechts 44,000 bedroeg, bedraagt thans 88,589.

— Er openbaart zich in Hongarye een algemeene goedkeuring over de besluiten van den Keizer, waarbij eenige strenge maatregelen van den Opperbevelhebber Haynau zijn opgeheven. Hij zelf schijnt door de regering, wegens zijne bovenmatige gestrengheid, berispt te zijn.

— Men zegt, dat in de Donau-Vorstendommen groote gebeurtenissen ophanden zijn, daar men spreekt van het oprigten van een zelfstandig Donaurijk onder eene Duitsche dynastie. Rusland zou daarbij de hand in het spel hebben.

FRANKFORT.

22 Maart.

Het Russische kabinet zou aan het Pruissische eene zeer kategorisch luidende nota gerigt hebben, waarin het verklaart, dat Rusland de staatkunde van Pruissen, welke door die mogendheid in tegenspraak met de Weener verdragen in Duitschland wordt gevolgd, moet beschouwen als verderfelijk en den algemeenen vrede in gevaar brengende. Het moet met eene oorlogsverklaring en met eene blokkade der Pruissische havens aan de Oostzee hebben gedreigd.

ZWITSERLAND.

BERN, 20 Maart.

De behoudende liberalen hadden tegen den 25sten dezer eene bijeenkomst van afgevaardigden der gemeenten te Munzingen beschreven, ten einde men zich met elkander zou verstaan omtrent de algemeene verkiezingen, in Mei. Inmiddels zijn op verscheiden punten van het kanton voorloopige bijeenkomsten gehouden. In eene dier bijeenkomsten, te Turnen, zijn ook de radicalen verschenen, en is men, na levendige woordenwisseling handgemeen geworden, waarbij de radicalen het onderspit gedolven hebben. Daarna hebben zij op denzelfden dag en plaats ook eene vergadering bijeengeroepen. Toen hebben de behoudende liberalen hun programma veranderd, en in plaats van Afgevaardigden der gemeenten, het geheele volk opgeroepen om te Munzingen te verschijnen. De Regering zal zich insgelijks derwaarts begeven; inmiddels worden troepen bijeengetrokken.

GRIEKENLAND.

ATHENE, 12 Maart.

Met uitzondering van de blokkade, is in onzen toestand sedert de aankomst van den Baron Gros geene verandering gebragt. In de haven had hij eene conferentie met den Heer Wyse en den Admiraal Parker, die echter niet meer dan een hoffelijk bezoek schijnt geweest te zijn. De Koning wil niet onderhandelen zoo lang de vloot te Salamis ligt. De Fransche stoomboot heeft wel een Russischen koerier overgevoerd, die echter niets anders medebragt dan het afschrift eener nota van het Pruissische aan het Engelsche kabinet; meer is ten minste daaromtrent nog niet uitgelekt.

Na de komst van den Heer Gros heeft de Heer Wyse eene nota ingediend, waarin eene nieuwe schadevergoeding gevorderd wordt voor Engelsche vaartuigen, die tijdens onzen onafhankelijks-oorlog beroofd zouden zijn geworden. Het schijnt dus wel, dat men de archiven wil doorzoeken, om nieuwe geschilpunten te vinden en ons gedurig nieuwe moeijelijkheden te berokkenen. Mogt het zich bevestigen dat de Koning besloten heeft niet te onderhandelen, zoolang de Engelsche vloot zich in de nabijheid bevindt, dan zal de Heer Gros niets kunnen uitrigten en de zaak daardoor op de lange baan geschoven worden. Inmiddels is de Fransche vloot, die zich voor Navarino verloond heeft, naar Toulon teruggekeerd. Het linieschip l'Inflexible, dat den 7den dezer nog voor Smyrna lag, wordt alhier verwacht.

Bij den Heer Persiany is uit St. Petersburg tijding ontvangen, dat de Keizer den Heer Brunnow te Londen had doen gelasten, om aan Lord Palmerston den ongunstigen indruk te doen kennen, dien zijne maatregelen op hem gemaakt hadden; dat Zijne Majesteit hoopte dat het Britsche kabinet deze onaangename zaak door de goede diensten van Frankrijk in der minne vereffenen zou, dat anders de Russische regering zich gaarne met die taak belasten wilde; wordende eindelijk de Heer Persiany gelast om de Grieksche regering met zijnen raad bij te staan, ten einde deze onaangename zaak ten spoedigste geregeld worde. Tevens zoude bij den Heer Persiany een schrijven van den Heer Brunnow ontvangen zijn, waarin het leedwezen wordt te kennen gegeven dat de Grieksche regering de aanhangige quaestien met Engeland niet reeds voorlang, overeenkomstig den haar ter geschikter tijd door de Keizerlijke regering gegeven raad, uit den weg had geruimd, en het gevoelen wordt uitgedrukt, dat de verlegenheid, waarin Griekenland zich thans bevindt, alleen aan de door den Minister Kolettis gevolgde verkeerde staatkundige gedragslijn zou moeten worden toegeschreven.

BRAZILIE.

Den 1sten Januarij heeft de Keizer de zitting der Kamer geopend. Hij gewaagde eerst van de diensten der gewapende magt ter demping van onlusten in de provincie van Fernambuco, en van krachtige maatregelen der verdere bedwinging van onrust in eenige streken; waartoe voor de zee- en landmagt verhooging van uitgaven zullen worden gevraagd, terwijl overigens de gunstige staat der geldmiddelen, de verbetering van het gebrekkig muntstelsel zal veroorloven. Voorts zijn er maatregelen genomen om de volksverhuizing herwaarts te bevorderen. De Keizer eindigde zijn rede met een vurig beroep op de zamenwerking der verschillende magten onder gemeenschappelijke gehechtheid aan de staatsregeling.

— Den 9den Januarij had de Keizer het verlies van zijn eenig zoontje te betreuren, op tweejarigen leeftijd overleden.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 26 Januarij.

Eene zware ramp trof onlangs de districten Trogong en Lilles, beide in de Preanger-Regentschappen gelegen. Van den bergketen, in welks midden zich de geduchte vuurspuwende berg, de Goentoer, tot op eene hoogte van 6312 voet boven de oppervlakte van de zee verheft, en van daar zijne vuur-massa uitstort, zijn den 22sten Jan. ll. twee bergen ingezakt. Reeds langen tijd kondigde een dof, onderaardsch geluid aan, dat er eene uitbarsting van den vulkaan op handen was, en ieder zag met vrees de oogenblikken naderen, waarop de lava stroomen uit den krater te voorschijn komen, en, wie weet, welke verwoestingen aanrigten zouden. Een ieder toch herinnerde zich nog met ontzetting de ramp, die nu omstreeks 28 jaren geleden, het ongelukkige Tassik-Malaja trof, door het instorten van den Galoengoeng, toen duizende menschen of in de gloeijende lava omkwamen, of, zoo zij nog werden gered, deerlijk verminkt en verwond, al het hunne door den vernielenden vuurstroom zagen verwoesten, en nog heden ten dage, in stede van de weleer zoo bloeijende en vruchtbare plaatsen hunner inwoning, slechts eene dorre, kale en ontvolkte streek aanschouwen.

En de uitkomst heeft doen zien, dat de vrees maar al te zeer gegrond was, toen, onder verschrikkelijke uitbarstingen van den Goentoer, de twee voorgebergten instortten, en in hunnen val vier dorpen met 290 huisgezinnen bedolven met al hun vee en goed.

De schrik en de ontsteltenis hierdoor te weeg gebragt, gaat alle beschrijving te boven. Ontvlugten konde men den lavastroom niet, die met verbazende snelheid zijnen alles verwoestenden loop voortzette. Wie weet, welke instortingen er nog zullen plaats hebben, wanneer men nagaat, dat, waar vroeger de twee bergen stonden, nu reeds een meer is, van ruim 60 voet diepte. (*Dr. Ct.*)

AKADEMIE-NIEUWS.

UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

De Hoogleeraren der Utrechtsche Hoogeschool hebben het navolgend programma vastgesteld en op den 21sten Maart afgekondigd:

PROGRAMMA

CERTAMINIS LITTERARII A DISCIPLINARUM PROFESSORIBUS IN ACADEMIA RHENOTRAJECTINA DIE XXI M. MARTII, ANNO MDCCCL, INDICTI.

Quaestiones proponuntur hae:

E disciplina Theologica.

Narrationes de Sauli ad Christum conversione, quae in Actorum Apostolicorum libro exstant, conferantur, explicentur, a dubitationibus novissimis praesertim vindicentur; item hujus conversionis momentum ad comprobandam religionis Christianae veritatem exponatur.

E Jurisprudentia.

I. Exponatur historia probationis per testes in causis civilibus, qualis ea communis juris Europaei fontibus continetur; deinde comparentur inter se praecipuae hac de re recentiorum leges; postremo explicentur nostri juris quae ad hunc locum pertinent praecepta.

II. Instituatur disquisitio de tributis directis et indirectis, qua exponantur commoda et incommoda quibus inter se differant et magis minusve commendanda videantur.

E Medicina.

Quaeritur, quid efficiant ad fibrinae e sanguine acquirendae quantitatem mutandam:

1°. diversa, quacum liquor examinandus e vena vel arteria effluxerit, celeritas;

2°. parcior aut copiosior eademque sive promtior sive tardior sanguinis detractio, proxime praegressa;

3°. temperatura diversa, motus, quies, aliae conditiones, quibus sanguis emissus subjiciatur.

Ad quam quaestionem ita respondeatur, ut, experimentis institutis, requisitae quantitatis differentiae primum definiantur, deinde, quoad possint, explicentur.

E Philosophia naturali.

I. Exponantur critice recentiorum indagationes et propria instituantur experimenta de aequivalentibus, quae dicuntur, endosmoticis.

II. Instituantur observationes et experimenta de praesentia acidi tannici in plantarum organis earumque partibus elementariis per varias evolutionis periodos.

E Litteris et Philosophia theoretica.

I. *Phocionis* Atheniensis in administranda republica voluntas, ratio, consilia et acta exponantur et dijudicentur.

II. Generales regulae, tam jubentes quam vetantes, quae in morum disciplina tanquam sanctae et immutabiles vitae leges proponi solent, veluti: proximum tuum diligas! ne mentiare! ne occidas! cett. unde ortae sunt et quam habent auctoritatem?

Certaminis campus apertus omnibus Academiarum et Athenaeorum in regno Nederlandiae civibus, qui ante finitum annum MDCCCL, curriculi Academici annum tertium ingressi erunt.

Commentationes latina oratione sunt conscribendae, exceptis iis quibus respondetur ad quaestiones e disciplina Medica, e Philosophia naturali, e Jurisprudentia secundam, e Litteris et Philosophia theoretica secundam, quas vel latino vel vernaculo sermone conficere licebit. Responsa, aliena manu scripta, ante diem X m. Januarii, MDCCCLI mittuntor ad Virum Cl. S. KARSTEN; singula lemmate inscribuntor adjunguntorque schedulae obsignatae, extrinsecus eodem lemmate distinctae, intus auctorum nomina continentes.

De acceptis commentationibus judicia publice pronuntiabuntur et optimorum responsorum auctoribus praemia tribuentur ipso die Academiae natali anno MDCCCLI.

210e Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

7de Trekking, No. 14773 een prijs van ƒ2,500.

8ste „ „ No. 7825 een prijs van ƒ100,000. Nos. 15588 en 18255 ieder een prijs van ƒ1,000.

ADVERTENTIEN.

Gevoelig voor de menigvuldige blijken van deelneming, bij het overlijden onzer dierbare Moeder en Behuwd-Moeder, betuigen wij langs dezen gebruikelijken weg onzen hartelijken dank.

J. G. VAN CHARLDORP,
Uit aller naam.

OPROEPING VAN SCHULDEISCHERS.

De Schuldeischers in het Faillissement van M. G. VAN VALKENBURG VAN DE KREKE, *Tabakshandelaar* te *Leyden*, worden opgeroepen, om den 8sten April 1850, 's namiddags ten 2 ure, in de Audientiezaal der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, hunne **Vorderingen** te doen verifiëren.

Mr. N. SIKKEL GROOS,
Curator.

Aan de HOUDERS VAN AANDEELEN in het Fonds voor den ***Katwijkschen Straatweg*** wordt kennis gegeven, dat, in de Vergadering van Deelhebbers, gehouden den 22sten Maart 1850, is uitgeloot het **Aandeel N. 26,** en voorts de **Uitdeeling** op ieder der Intrest-Bewijzen, verschenen den 1sten April 1850, is bepaald op ***Twintig Gulden,*** zullende de Betaling van Aflossing en Uitdeeling, na gezegden verschijntijd, geschieden ten Kantore van den Penningmeester A. LIBRECHT LEZWIJN, te *Leyden*.

VIJFDE NEDERLANDSCH LANDHUISHOUDKUNDIG CONGRES.

Het ***Vijfde Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres***, zal op Dingsdag den 11den tot en met Donderdag den 13den Junij dezes jaars worden gehouden te *Leyden*. Het Programma voor de werkzaamheden zal eerlang openbaar worden gemaakt.

Tot de bijwoning van deze Nationale Vereeniging worden alle voorstanders van den Vaderlandschen Landbouw, ook door dezen weg, uitgenoodigd.

Leyden, 16 *Maart* 1850.

Het Bestuur voor het Vijfde Landhuishoudkundig Congres,
Jhr. Mr. D. T. GEVERS VAN ENDEGEEST.
Prof. A. H. VAN DER BOON MESCH.
Prof. W. H. DE VRIESE.
B. W. WTTEWAALL.
F. H. BARON TAETS VAN AMERONGEN TOT NATEWISCH.
Mr. P. C. LEZWYN.

IN DEN BOEKHANDEL EN BINDERIJ
VAN
P. ENGELS, *in de Nieuwsteeg*,
zijn te bekomen voor

PAASCH-GESCHENKEN,

STRAMROOD, *de gewigtigste uren des Levens*, f 0.95. VAN MEERTEN, *de beslissende ure*, f 0.60. *Het Vaderlijk Legaat*, f 0.60. *Geschenk voor Lidmaten*, f 0.25. *Over het doen van Belijdenis*, f 0.10. *Drie Bezoeken*, f 1.80. TER HAAR, *Kerkhervorming*, 2 deelen, f 6.—. **LEERREDENEN** van BORGER, 2 deelen, 6de druk, f 3.60. Idem VAN OOSTERZEE, f 3.90. Idem, 2de bundel, f 3.75. Idem, VAN SENDEN, 2 deelen, f 6.60. Idem, VAN SENDEN, *over de Feeststoffen*, 2de druk, f 3.90. EGELING, *de Weg der Zaligheid*, f 8.40. Idem, voor f 6.60. Idem, *de Nadenkenden Christen*, f 2.40. MUSTON, *Herleven en Herkennen*, 3de druk, f 3.—. KOETSVELD, *het Gebed der Godvruchtigen*, 2 deelen, f 5.30. *Kern van Levenswijsheid, of: hoe bereikt de Jongeling zijne bestemming?* f 2.30. PRINS, *de Christelijke Huisvriend*, 3de druk, f 2.50. J. P. HASEBROEK, *de Bergen van het O. T.* f 3.—. Idem, *van het N. T.*, f 3.—. THOLUCK, *Gethsemane, Golgotha*, 2 deelen, f 3.60. Voorts:

KERKBOEKEN,

GEREFORMEERDE, FRANSCHE, LUTHERSCHE, REMONSTRANTSCHE, enz., alle Gebonden in Extra Fijne Maroquine, Ordinaire en Portefeuille-BANDEN, volgens den laatsten smaak, zijn tegen *Vastgestelde Prijzen* voorhanden; ook OUDE KERKBOEKEN kan men in zeer nette Banden, ter Inbinding zenden.

Een eenig HEER verlangt bij goede burger lieden **GEMEUBILEERDE KAMERS** en de **KOST**, tegen een matigen prijs, aan de Binnenzijde van de Hoogewoerdsbrug. Adres onder letter **G**, aan het Bureau dezer Courant.

De Ondergeteekende heeft de eer het Publiek te berigten, dat hij de **NIEUWE PARASOLS** heeft ontvangen.

M. VRONDY,
Moorsmansteeg.

Voor f 225.— 's jaars ***te Huur***, om met 1° Mei aanstaande te aanvaarden, het aangenaam gelegen en voor Zomer- en Winter-Verblijf geschikte BUITEN, genaamd: *Vliet-Lust*, gelegen onder de gemeente *Veur*, aan den straatweg van *Leyden* naar *Delft* en *Rotterdam*, uitkomende aan de Leydsche en Delftsche Trekvaart, 1/4 uur afstand van den *Leydschendam*, 3/4 uur van *Voorburg* en 1/2 uur van *Voorschoten*, bestaande uit drie moderne Beneden-Vertrekken en Opkamer, waarvan drie met Stookplaatsen en andere Commoditeiten voorzien, voorts eene ruime Keuken, Kelder, Dienstboden-Kamer, Droogzolder en verdere offices, benevens den daartoe behoorenden Grond, groot ongeveer 1 bunder, met Boomgaard en verdere Beplantingen.

Dagelijks te bezigtigen, behalve Zon- en Feestdagen, en te bevragen bij den Notaris TROMER, residerende te *Voorschoten*, of bij den Tuinbaas op *Vredenhoef* onder die Gemeente.

Men zal op Dingsdag den 16den April 1850, des Voormiddags ten *tien* ure, in de Noordbuurt, te *Soeterwoude*, ***om Contant Geld***, VERKOOPEN: 27 Koeijen, 3 Varekoeijen, 3 Kalfvaarsen, 1 tweejarige Stier, 6 Pinken, 1 Vospaard, gelijktands, 20 jarige Schapen, 4 Varkens, 1 Speelwagen, 1 Hoogewagen, 1 Hooiwagen, 3 Bergspillen, voorts eene partij Bouwgereedschappen, en hetgeen meerder zal worden Geveild.

Eene buitengewone getuigenis afgelegd voor den Lord Mayor, aangaande eene opmerkenswaardige genezing door de Zalf en Pillen van Holloway.

JAMES STANDLEY, woonachtig te Long Ditton, legde eene getuigenis af voor den Lord Mayor van Londen in het Mansionhouse, dat hij sedert twee jaren op krukken had gegaan, met 26 gaten in het eene been, en 14 in het andere; dat hij in twee hospitalen was opgenomen geweest, zonder eenige verligting van zijnen lijdenden toestand te kunnen erlangen, en dat hij na het te vergeefs aanwenden van alle andere middelen, geheel en al was hersteld geworden door de *Zalf* en *Pillen* van HOLLOWAY.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 7.75, f 15.50, f 23.50.
Potjes Zalf à f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 8.15, f 15.90, f 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
WOENSDAG, 27 MAART.

	Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à 2½ pCt.	55	55¼	55⅛
Dito Certificaten . . . „ 3 „	64½	65¼	64⅝
Dito dito . . . „ 4 „	84¾	85½	85⅛
Amortisatie Syndicaat . . . „ 3½ „	86¼	86¾	86½
Handelmaatschappij . . . „ 4½ „	—	—	—
O. I. Leening . . . „ 4 „	84	84¼	84⅛
Dito Holl. Spoorweg . . . „	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg . . . „ 4½ „	—	—	—
Haarlemmermeer . . . „ 5 „	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 „ 5 „	103½	103¾	103⅝
Dito dito 1828 en 1829 . . . „ 5 „	—	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833 „ 5 „	—	—	—
Dito 1840 . . . „ 4 „	85½	86	85¾
Dito bij STIEGLITZ & C° . . . „ 4 „	84¾	85¼	85
Dito dito Nieuwe . . . „ 4 „	—	—	—
Inschrijving in Assign. . . . „ 6 „	63¾	64¼	64
Certificaten van dito . . . „ 6 „	64¾	65	64⅞
POLEN, Obligatiën . . . „ 4 „	—	—	—
Dito Aandeelen met Loten. fl. 250 f	—	—	—
Dito dito 1835 . . . . . „ 500 „	140½	141¼	141
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £ à 5 pCt.	10	10½	10 5/16
Dito dito Onbep. Stukken . . . „ 5 „	—	—	—
Dito Obligatiën . . . „ 3 „	35	36	35⅜
Dito Binnenl. à 6 m. . . . „ 3 „	28¼	28¾	28½
Coupons Ardoins . . .	7¾	8	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll . . . „ 5 „	—	—	—
Dito . . . „ 4 „	—	—	—
Dito Metall. . . . „ 5 „	76½	77	—
Dito Nieuwe . . . „ 5 „	82¾	83	82⅞
Dito 1847 . . . „ 2½ „	40¾	41¼	41
BELGIE, Banc . . . „ 2½ „	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD . . . „ 2½ „	46¼	46¾	46⅝
BRAZILIE, 1824 200 £ . . . 5 „	88	88¼	88⅛
PORTUGAL, te Londen . . . „ 3 „	34½	35¼	34⅞
Dito dito . . . „ 4 „	36	36½	36¼
VENEZUELA, . . . „ 2½ „	—	—	—
MEXICO, . . . „ 5 „	27¾	28¼	28
AMERIKA, Bankactiën . . .	—	—	—

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt. Prolongatie 2½ pCt.
Wissel-Disconto 2.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.